

**Informe i catàleg de
pràctiques transformadores
2024**

L'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental

Treballant amb les administracions locals, busquem sinergies que facilitin la implementació de polítiques que promoguin un model econòmic socialment i ambientalment just. També fomentem la col·laboració entre agents públics, socials i cooperatius per optimitzar esforços i recursos, amb l'objectiu de fer més eficients les polítiques que recolzen l'Economia Social, Solidària i Cooperativa. Aquesta iniciativa es centra en els sectors que impulsen l'economia, el treball i el benestar a la nostra comarca.

La nostra col·laboració es basa en l'experiència adquirida al llarg dels anys i en la implicació d'entitats agrupades o col·laboradores de l'Ateneu, que són expertes en els diferents àmbits que cobrim.

Metodologia:

En aquesta edició, seguim un model temàtic que ens permet tenir una visió estratègica global de la comarca, alhora que ens permet adaptar les activitats a les necessitats específiques de cada sector. Això es complementa amb actuacions locals a través de les entitats que coneixen les particularitats de cada zona.

Ecosistema Ateneu:

Considerem l'Ateneu i els Cercles com un ecosistema interconnectat, que anomenem Ecosistema Ateneu. La nostra estructura de governança, basada en la sociocràcia (detallada més endavant), ens permet treballar de manera autònoma mentre compartim una estratègia comuna.

Esferes temàtiques

Esfera d'interseccionalitat

Llençar accions concretes per abordar la interseccionalitat i els sistemes d'opressió, dominació i discriminació.

Esfera d'habitatge

Consolidar el dispositiu de l'Ateneu que enllaça iniciatives i grups de cooperatives d'habitatges a la comarca, promovent aquest model entre les administracions i articulant el mercat social al voltant del sector de l'habitatge.

Esfera de consum transformador

Fomentar projectes de consum cooperatiu, impulsant autònoms, petites empreses i comerç de proximitat cap a models d'economia social i solidària.

Esfera de comunicació

Donar visibilitat a les accions de l'Ateneu i sensibilitzar sobre l'ESS, valorant socialment la feina feta.

Esfera de formació i acompanyaments

Crear continguts formatius, organitzar acompanyaments i coordinar els agents implicats, promovent la intercooperació local, sectorial i multisectorial.

Cercles

Dins de l'Ecosistema Ateneu hi trobarem els dos Cercles que desenvoluparan la seva tasca en les següents temàtiques:

Cercle d'emergència i transició ecosocial

Identificar i visibilitzar iniciatives d'emergència climàtica i transició ecosocial, promovent noves iniciatives a través de l'acompanyament i la formació, i fomentant l'intercooperació.

Cercle de cultura

Reforçar iniciatives que promouen la cultura a la comarca, realitzant un diagnòstic de necessitats i vertebrant una xarxa de suport a la creació i producció cultural.

Metodologia

Des de l'Economia Social i solidària apostem per mesurar a partir de criteris de funcionament: són les pràctiques transformadores les que defineixen el model socioeconòmic i la seva pertinença. Comporta un procés de definició i mesura més complex, però, d'una banda, estableix un univers més ampli i divers (economies comunitàries o informals que resolen necessitats en base al suport mutu, formes mercantils o autònomes que desenvolupen l'activitat econòmica amb principis d'ESS...) i, de l'altra banda, no dóna per fet que tenir una forma jurídica estigui directament relacionat amb tenir pràctiques transformadores.

Les eines utilitzades han estat el qüestionari proporcionat per Pam a Pam i un qüestionari específic per a les entitats a diagnosticar dins de cada cercle temàtic. L'entrevista directa permet tenir una informació més acurada de la iniciativa, les persones que la desenvolupen i el territori que abarca.

Objectius

Aquest catàleg s'ha elaborat a partir de les dades recollides durant el procés de diagnosi i mapeig realitzat per l'Ateneu durant els darrers anys i, té l'objectiu de mostrar i visibilitzar les bones pràctiques d'aquelles iniciatives que s'han mapejat.

Les entitats que aquí apareixen tenen relació amb els cercles temàtics i les esferes que treballa l'Ateneu, en concret:

Cercle d'emergència i transició ecosocial

Sobirania alimentària

Introducció

La sobirania alimentària es el dret dels pobles a aliments nutritius, accessibles, saludables, el dret a decidir el seu propi sistema alimentari i productiu, el que situa a les persones que produeixen i consumeixen en el cor del sistema i política alimentària, que hauria de ser gestionada pels propis actors, un sistema alimentari organitzat d'acord a les necessitats dels productors i els consumidors d'aliments no dels guanys corporatius.

Un dret essencial com el de l'alimentació s'ha de garantir des dels serveis públics, garantint l'accés univèrsal i la inclusió de tota la població. Una eina podria ser desenvolupar Plans estratègics alimentaris a nivell local o territorial amb la participació de totes les baules de la cadena alimentària.

Les polítiques de sobirania alimentària en entorns urbans constitueixen palanques amb què edificar ponts que superin la frontera camp/ciutat. Les ciutats no poden continuar vivint desconnectades

del medi físic que habiten i necessiten desenvolupar nous sistemes alimentaris urbans capaços de recuperar les relacions amb el territori que els proveeix de recursos bàsics fonamentals per a la vida com són l'aire, l'aigua i els aliments.

És necessari una aliança entre pagesia i ecologisme social en defensa de la producció d'aliments de proximitat, els drets socials i laborals del sector i la defensa de la natura i el territori.

L'actual crisi agrària prové de l'aposta per un model agroindustrial que ha volgut destruir la figura de la petita pagesia local i familiar, per substituir-la per un empresari agrari dependents de recursos forans.

La pagesia agroecològica local manté els espais agraris conreats, és beneficiosa pel territori, per la conservació dels espais naturals, per la biodiversitat, genera ocupació, economia local, és beneficiosa socialment i cobreix un seguit de serveis ecosistèmics.

Projectes estratègics

Articulació de diferents projectes productius a l'entorn de Collserola amb la marca **"De Collserola"** amb botigues pròpies, parades a mercats municipals, proveïment a menjadors col·lectius i a grups i cooperatives de consum, així com cistelles a domicili. Iniciatives de logística i distribució compartida com la Dotzena, la Diligència i suport de ciclogística per entregues a destí final.

Projecte d'Intercooperació de grups i cooperatives de consum del Vallès i Maresme per mancomunar recursos d'estructura per poder fer els processos més eficients i donar solidesa a les cooperatives i grups de consum locals. Donar suport a la producció, elaboració i distribució de conserves produïdes i consumides localment.

Habitatge

Introducció

El parc públic a Catalunya és menor del 2%, segons informe de l'Observatori DESCA estarem perdent quasi un 70% del parc públic en els pròxims 10 anys.

Hi ha quasi 30.000 habitatges buits a Catalunya (segons article La Directa) però fa pocs dies una de les mesures proposades pel Govern preveu la construcció d'obra nova i d'ajudes a la promoció per arribar en 6 anys a 50.000 habitatges públics... A nivell comarcal destaquem també algunes dades que acompanyen la reflexió sobre la criticitat al voltant de l'accés a l'habitatge (Extracció de l'Informe anual de l'habitatge al Vallès Occidental 2023, Observatori del Vallès Occidental).

La mitjana del preu de lloguer contractual augmenta un 6,1% a la comarca i se situa en 810,11€ al mes. Continua la tendència d'encariment del preu del lloguer iniciada en 2015, trencada només l'any 2021.

La població propietària d'un habitatge a la comarca dediquen, de mitjana, el 27,3% dels seus ingressos per pagar la hipoteca. I les que viuen en lloguer destinen el 26,6%.

L'any 2023 es va engegar la construcció de 500 habitatges de protecció oficial a la comarca, mentre que es van finalitzar 201. Ambdues xifres són les més elevades des del 2013, tot i que queden lluny de les registrades en el període 2008-2012, quan la mitjana anual superava els 900 habitatges.

La promoció d'habitatge públic a la comarca des de l'any 2018 s'ha concentrat en les grans ciutats com Sabadell, Terrassa, Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès. En aquest període, hi ha dotze municipis que no han engegat cap promoció, entre els quals sis non'han iniciat cap des del 2008.

La xifra de nous sol·licitants d'habitatge protegit s'ha incrementat amb força durant l'any 2023 (+14,4%) i a finals de 2023

Introducció

el nombre de demandants va arribar a 11.902 persones.

Un terç dels immobles de la comarca tenen una qualificació energètica baixa o molt baixa.

Des de l'esfera d'habitatge cooperatiu es promou l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, en aquest sentit la situació actual de l'habitatge cooperatiu al Vallès Occidental contempla 12 experiències en diferents estats de definició: 3 cooperatives en fase de convivència, a Terrassa, Castellar del Vallès i Sant Cugat; 2 projectes en fase de promoció, redactant projecte tècnic, a Terrassa i Palau Solità i Plegamans. Paral·lelament 7 iniciatives (a Sant Cugat, Santa Perpetua, Sabadell, Cerdanyola, Rubí i Sant Quirze) es venen organitzant per desplegar el model i promoure una cooperativa d'habitatge en cessió d'ús al propi municipi.

DAFO de l'ESS

El context citat anteriorment ens porta a formular preguntes on l'ESS pot donar algunes respostes:

Quines són les polítiques per abordar la necessitat d'accés a l'habitatge? Seguim amb les mateixes logiques que ens van portar a la crisi 2008? Qui es segueix beneficiant d'aquestes polítiques?

Hi ha la voluntat política per regularitzar preus, exigir el 30% de les promocions, modificar llei d'arrendaments urbans amb contractes indefinits, entre d'altres?

Davant la crisi d'accessibilitat i la insuficiència del parc públic d'habitatge, resulten claus les ajudes al pagament del lloguer per reduir la sobrecàrrega de les llars, combatre l'emergència residencial i prevenir situacions de desnonaments. Tanmateix és fonamental complementar la situació amb altres tipus de polítiques

Reptes i oportunitats

públiques per a la promoció d'un habitatge digne i assequible. L'habitatge cooperatiu en cessió d'ús té tot el potencial per esdevenir una veritable opció d'habitatge assequible i estable per a les classes populars del país.

Per això, es fa necessari enfortir la col·laboració amb sector públic amb polítiques que permetin la extensió del model i amb ajuts econòmics específics i facilitats per accedir al finançament, entre d'altres mesures.

En aquest sentit per garantir l'assequibilitat i inclusivitat del model es necessiten estratègies per reduir les aportacions del capital inicial, i, donada la escassetat dels recursos financers es fa necessari poder accedir a garanties col·lectives i ampliar el marc de les finances ètiques i cooperatives i públiques, com l'Institut Català de Finances i Coop 57.

Paral·lelament cal avançar en el propi marc legal de les cooperatives i també la legislació estatal i catalana amb l'objectiu d'aplicar les mateixes polítiques d'ajuts del lloguer.

Un altre àmbit estratègic per abordar en aquesta col·laboració públic-cooperativa és l'urbanístic, on es clau la predisposició i voluntat política per proposar mesures que facilitin la cessió de dret de superfície de sòl públic o de mobilització de sòl privat.

Projectes estratègics

Des de l'esfera d'habitatge cooperatiu es promou l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, en aquest sentit la situació actual de l'habitatge cooperatiu al Vallès Occidental contempla 12 experiències en diferents estats de definició: 3 cooperatives en fase de convivència, a Terrassa, Castellar del Vallès i Sant Cugat; 2 projectes en fase de promoció, redactant projecte tècnic, a Terrassa i Palau Solità i Plegamans. Paral·lelament 7 iniciatives (a Sant Cugat, Santa Perpetua, Sabadell, Cerdanyola, Rubí i Sant Quirze) es venen organitzant per desplegar el model i promoure una cooperativa d'habitatge en cessió d'ús al propi municipi.

Es detallen a continuació segon les característiques de cada projecte:

TERRENY PÚBLIC:

Cooperativa en convivència: Clau Mestra a la Floresta Sant Cugat, cessió directa del colar a la cooperativa Sostre Cívic

Cooperativa en promoció La Teulada, Terrassa, concurs per a la cessió del dret de superfície d'un solar municipal.

Cohabitatge per a joves en promoció, Masia Can Maiol, Palau Solità i Plegamans, projecte d'allotjament col·lectiu per joves i emprenedoria.

TERRENY PRIVAT:

Cooperativa en convivència: La Mola, Sostre Cívic, Terrassa

Cooperativa en convivència: Can Carner, Castellar del Vallès.

Paral·lelament hi ha diverses iniciatives a la comarca, projectes que actualment tenen el format jurídic d'una associació que estan fent sensibilització al propi municipi i també negociant amb l'administració pública:

Projectes estratègics

- L'associació La Teixidora a Santa Perpètua de Mogoda (2022)
- L'associació 4 Pins a Sant Cugat (2018)
- El grup senior de Sant Quirze del Vallès (2020)
- El grup senior de Sant Cugat, La Factoria-La Floresta (2020)
- El grup senior de Cerdanyola (2022)
- Nou grup a Sabadell (2023)
- Nou grup a Rubí (2024)

Es destaca com a projecte estratègic la cooperativa de Terrassa, La Teulada lateuladacohabitatge.cat, que després de 5 anys, ha aconseguit materialitzar el seu projecte amb la cessió d'un solar públic. El projecte té una llarga trajectòria en el teixit local de l'ESS, vinculant-se des del seu inici a la cooperativa de consum Egarenca. La cooperativa col·labora i va rebre acompanyament per part de l'Ateneu i en la fase actual de promoció compta amb el suport de La Dinamo i arqbag, cooperativa d'arquitectura.

Un aspecte innovador en l'àmbit de les cooperatives en cessió d'ús és la reserva d'un terç dels habitatges de cooperativa per a persones amb capacitats diverses i gràcies al conveni signat amb la Fundació Prodis, es destinaran sis habitatges als usuaris d'aquesta fundació terrassenca. Aquesta col·laboració reforça el caràcter social de la cooperativa, facilita una llar estable a un col·lectiu vulnerable i amb dificultats d'accés a l'habitatge i n'evita la segregació en preveure espais de trobada i participació de totes les veïnes.

Mobilitat

Introducció

El context de mobilitat que hi ha al Vallès és equivalent al context regional en el qual ens inserim, l'anomenada Regió Metropolitana de Barcelona (RMB), on hi ha un pes encara molt important del vehicle privat front al transport públic, malgrat les grans inversions que s'hi han fet. S'identifica el repte de superar l'estructura radial que ens connecta amb la ciutat de Barcelona, però encara estem lluny de què el transport públic pugui ser competitiu en les connexions transversals de la RMB.

A nivell interurbà, la mobilitat segueix sent molt dependent de l'automòbil, evidenciant el reforç de les infraestructures viàries en comparació amb la precarietat de les infraestructures de transport col·lectiu, bicicletes i VMPs. L'estructura del territori a nivell comarcal, que combina ciutats compactes, habitatge de baixa densitat i activitat econòmica dispersa agreuja aquesta dependència del cotxe. En

especial, els polígons d'activitat econòmica que es recolzen en l'AP-7 o en la C-17, no tenen pràcticament servei de transport públic i bicicletes.

Pel què fa a la mobilitat urbana, sí que hi ha molt pes dels desplaçaments a peu, i més modest dels realitzats en transport públic o en bicicleta. El tractament de l'espai públic però i la proporció d'espais dedicats als cotxes (tant a circulació com a aparcament) respecte als dedicats als vianants i a la vida comunitària està molt desequilibrat quantitativa i qualitativament, en perjudici dels vianants.

Les eines de planificació estratègica que segueixen ordenant aquesta mobilitat a la comarca posen molt de pes en el camp municipal (PMUS) i molt poc en l'intermunicipal o el territorial, amb l'únic referent del PEMV (Pla Específic de Mobilitat del Vallès) de 2020.

Reptes i oportunitats

Val la pena (i és important) separar l'activitat socioempresarial d'aquella que podríem considerar comunitària i de la que prové d'iniciatives de les administracions públiques.

Pel que fa a la part socioempresarial, podem destacar que durant l'últim any les tres cooperatives de referència en ciclologística del Vallès, Bikelogic a Sant Cugat, La Terrassenca a Terrassa i La Sàrria a Sabadell, continuen actives, tot i que en algun cas amb dificultats. El fet és important i remarcable, considerant el sector empresarial on desenvolupen la seva activitat i tenint en compte que els suports per part dels municipis on es troben han estat més aviat inexistents (sobretot per l'activitat de distribució urbana de mercaderies).

Un cop més cal evidenciar la capacitat de resiliència de les cooperatives i la importància del treball en xarxa i el suport mutu. Les tres cooperatives formen part

Som Ecologista (somecologista.org), cooperativa de serveis a nivell català que agrupa 10 sòcies de serveis i 5 de col·laboradores. Aquest fet fa possible, mitjançant la intercooperació, que l'activitat es pugui seguir desenvolupant, mancomunant serveis i buscant línies de negoci que repercutixin en positiu a les entitats sòcies.

Els aspectes relacionats amb la mobilitat sostenible i l'espai públic de qualitat, s'identifiquen diverses entitats de l'ESS que treballen amb projectes, sovint assessorant o acompanyant l'administració d'una banda i les comunitats locals de l'altra. Al Vallès Occidental, diverses cooperatives treballen en l'àmbit de la mobilitat sostenible i la qualitat de l'espai públic. Entre aquestes destaquen:

Arqbag Cooperativa: equip d'arquitectes vinculat a l'arquitectura sostenible, cooperatives d'habitatge i l'assessoria ambiental.

Reptes i oportunitats

Cooperativa Estel: equip d'arquitectes vinculat a l'urbanisme cooperatiu i la participació comunitària a projectes d'espai públic.

La Natural Coopmunicació: de nova creació, amb un equip dedicat a la comunicació i dinamització social i comunitària en l'espai públic.

Associació La Perifèrica: entitat que promou la intersecció entre cultura, mobilitat i espai públic.

La tendència a la millora qualitativa dels espais públics als pobles i ciutats del Vallès occidental té un creixement lent però continuat, amb un impacte més visible a municipis grans, com ara Sabadell, Terrassa o Sant Cugat. La evolució d'aquests aspectes a municipis mitjans i petits és significativament més modesta. El treball de les ESS en aquest camp però, es consolida, i mica en mica van transformant la mirada i els recursos

de les administracions cap estratègies, projectes i accions alineades amb la transició ecosocial de la comarca.

En referència a administracions públiques locals, no es pot ser massa optimista. El projecte Ripollet Pedala, impulsat per l'ajuntament de Ripollet i desenvolupat de l'abril de 2023 a març de 2024 no ha tingut continuïtat. Els plans de mobilitat urbana sostenible, tant en el cas de Terrassa com de Sabadell, han definit moratòries per l'accés de furgonetes a les ZEB, impossibilitant així un desenvolupament sostingut de les iniciatives de ciclogística de les ciutats, a part de no tenir-les en compte fins a dia d'avui a l'hora de prendre decisions en aquest sentit. Val a dir, que en el cas de Terrassa la sensació fins i és d'involució si pensem en actuacions anteriors que durant el 2024 s'han tirat enrere, com pot ser obrir un altre cop al trànsit rodat certs carrers peatonalitzats del centre o bé la prohibició de circulació de bicicletes també en zones peatonalitzades.

Reptes i oportunitats

Cal evidenciar, també en el cas de Terrassa, que les accions de formació en circulació segura amb bicicleta que s'estaven realitzant en centres escolars des de feia anys també s'han cancel·lat.

Per tot plegat, veiem que, més enllà de les iniciatives existents des de l'ESS per l'impuls d'un canvi a les nostres ciutats, falta una aposta clara per part de les administracions en aquest sentit. Un desenvolupament de polítiques valentes tindria dues conseqüències immediates. La primera, enfortir el teixit socioempresarial emmarcat en l'ESS. La segona, una millora dels entorns urbans pel que fa a seguretat, emissions i habitabilitat.

Projectes estratègics

Es destaca, com a projecte estratègic comunitari, el llançament d'un nou espai comunitari per a impulsar la mobilitat sostenible a Sabadell:

Kalabici (kalabici.org), és ja el bicihub de Sabadell, fruit de la col·laboració entre les cooperatives Biciclot i La Sàrria.

Tot i ser un projecte incipient, ja ha començat a fer les seves primeres passes per estendre la cultura de la mobilitat sostenible a la ciutat i a la comarca, volent esdevenir punta de llança de la mobilitat activa (i sobretot amb bicicleta) al territori mitjançant accions de divulgació, tallers de mecànica i cursos de circulació segura amb bicicleta.

Aquest nou bicihub també ha començat els primers contactes amb entitats locals per desenvolupar projectes comuns.

Sobirania energètica

Introducció

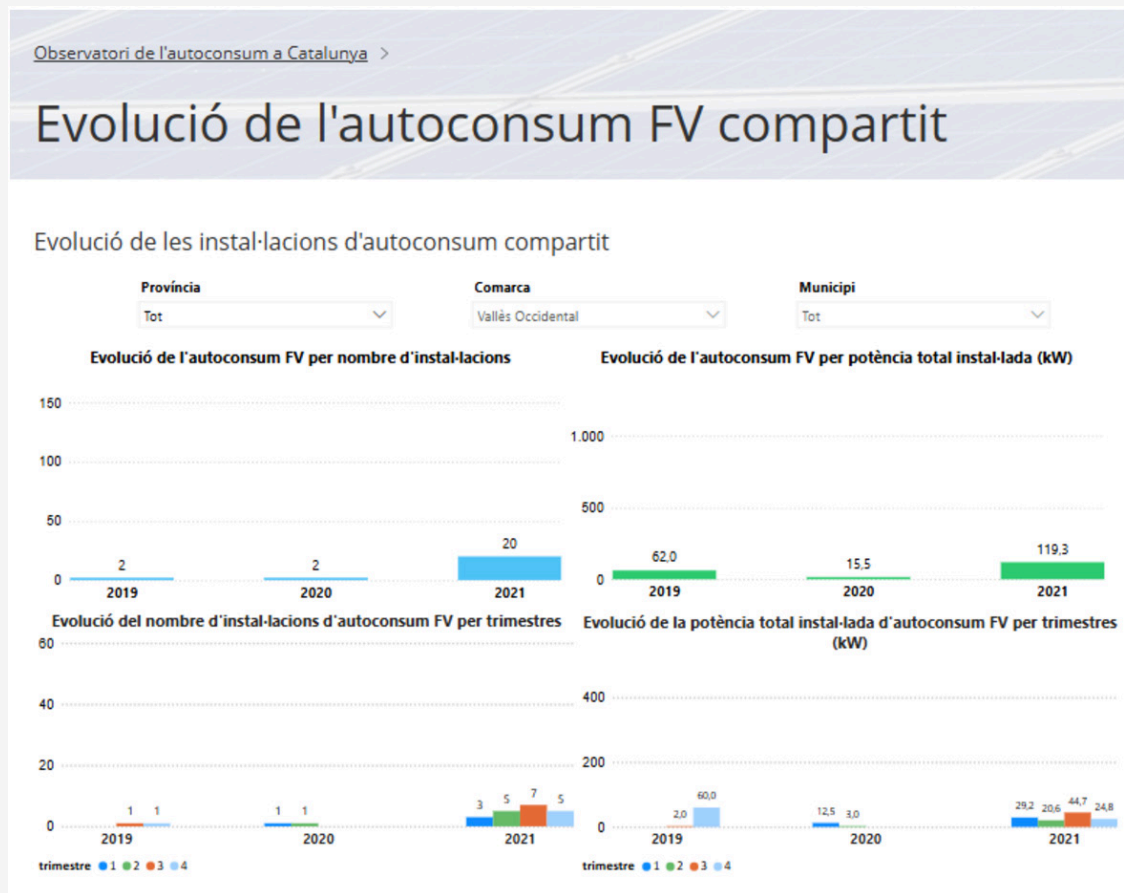
El Vallès Occidental es troba en un moment de transició energètica obligada amb projectes pioners com La Llançadora, de Terrassa, i l'Associació Comunitat energètica de Sabadell. Tot i això, la majoria d'iniciatives encara es troben en fases inicials, amb reptes vinculats a la consolidació d'infraestructures i models participatius. A nivell municipal, diversos ajuntaments estan impulsant comunitats energètiques en polígons industrials, però encara hi ha dificultats per facilitar projectes ciutadans. Múltiples ajuntaments han compartit que han col·laborat, conjuntament amb el suport de la Diputació de Barcelona, estudis i informes sobre la viabilitat i fórmules diverses per a la creació de comunitats energètiques, val a dir, que la immensa majoria no han superat aquesta fase d'estudi.

Malhauradament les dades de l'Observatori de l'autoconsum a Catalunya encara no ens donen les dades actualitzades

pels anys 2022 i 2023 és rellevant deixar constància en aquesta diagnosi de l'estat i evolució de l'autoconsum compartit. Cal tenir present que a Catalunya a 2021 hi havia 158 instal·lacions, de les quals 20 es troben a la comarca del Vallès occidental, un 12% sobre de les instal·lacions i un 9% del la potència instal·lada (kw).

Introducció

<https://icaen.gencat.cat/ca/energia/autoconsum/Observatori-de-lautoconsum-a-catalunya/evolucio-de-lautoconsum-fv-compartit/>

Reptes i oportunitats

Reptes

Dependència energètica i falta de consolidació: La majoria d'iniciatives encara no han assolit la fase d'implementació, fet que limita l'impacte real al territori.

Disponibilitat d'infraestructures públiques gairebé nula: La manca de sostres i espais adequats dificulta el desplegament de sistemes fotovoltaics col·lectius. L'administració té molts sostres i a la nostra comarca hi ha elements que estan essent impediments legals, que no són un problema a altres ciutats catalanes. En aquest cas situem com element central la fórmula a la que s'arriba la cessió del sostre, que si ve a molts municipis d'Osona i Girona s'ha fet de forma directa, a la nostra comarca els serveis tècnics no ho veuen plausible.

Fase d'estudi permanent: Tot i el treball amb la Diputació, cal traduir els

estudis en accions concretes que portin a la implementació de comunitats energètiques. Ara per ara hi ha estudis s'han convertit en una fase en que l'administració es troba còmoda i no arrisca, i en la que sembla que podria estar-se indefinidament. Una fase que a priori es limita a l'estudi genèric de les fórmules i procediments administratius i no tant a la implantació territorial, i que per tant, podria estar sent compartida pels municipis.

Desigualtats municipals: Algunes localitats tenen molts pocs recursos tècnics

Canvi de rol de l'administració pública en la transició energètica: Si bé hem detectat alguns municipis que actuen de forma diferenciada hi ha un distanciament molt gran amb la ciutadania organitzada que per una banda fa que un bon gruix dels municipis no vegi com canalitzar comunitats

Reptes i oportunitats

energètiques, i per l'altra que segueixi pensant només en la seva pròpia transició energètica - la de l'Ajuntament- i no en com aquest és un actor que acompanya i facilita la transició energètica planificada de la ciutadania.

No hi ha finançament suficient estatal per a que els municipis actuïn com agent tractor amb potència (tant per tenir més recursos, compensar les pèrdues per bonificacions d'impostos, subvencions a la ciutadania i entitats, posar més personal, etc.).

Oportunitats

Suport institucional creixent: Les aliances amb la Diputació poden proporcionar els recursos i coneixements necessaris per avançar en la transició energètica.

Potencial fotovoltaic del territori: El Vallès Occidental té unes condicions òptimes per desplegar sistemes d'energia

solar, tant en espais públics com privats i generar comunitats grans i diverses que incorporin la lluita per la pobresa energètica.

Iniciatives locals de referència: Sembla que falta molt poc per poder passar algun dels projectes inicials a projecte de referència com La Llançadora, el qual pot servir com a models per replicar i escalar altres comunitats energètiques al territori.

Interès ciutadà latent: La sensibilització creixent entorn al canvi climàtic pot canalitzar-se cap a la participació en aquestes iniciatives. És senzill trobar grups que generin el lideratge suficient per impulsar la comunitat energètica.

Projectes estratègics

Experiència de Sant Cugat

Si bé en l'àmbit de les comunitats energètiques Sant Cugat té els mateixos reptes i dificultats que ja hem exposat és cert que han avançat força en la promoció real de les instal·lacions col·lectives en un mateix edifici, per generalitzar i entendre'ns, les instal·lacions en comunitats de propietaris.

Aquest impuls s'ha fet mitjançant les ordenances fiscals on:

La bonificació de l'IBI en les instal·lacions col·lectives (50% durant 7 anys) és major que en les instal·lacions individuals (40% durant 5 anys).

Existeix bonificació de l'IBI per instal·lacions que només són dels usos comuns (5% durant 7 anys per habitatge).

I en les bonificacions col·lectives que ja dèiem abans (50% durant 7 anys) s'ha d'incloure necessàriament els consums generals de l'edifici, pel que, fins i tot les famílies que no puguin sumar-se al

projecte per dificultats econòmiques reben un impacte positiu d'aquesta instal·lació.

Per tant, segons ens traslladen els serveis de l'Ajuntament, les bonificacions han fet créixer moltíssim les instal·lacions i si bé els mapes de generalitat no ho recullen en els darrers anys han crescut les instal·lacions col·lectives i s'espera que ho facin molt més encara. El més rellevant és la voluntat a potenciar aquestes instal·lacions col·lectives com a motor de canvi. Això també comporta reptes municipals, es parla d'una inversió en bonificacions d'entorn un milió d'euros anual i per tant això comporta que hi ha menys recursos disponibles per a l'Ajuntament, per tant genera una debat adicional que és la manca de finançament municipal per entomar aquests reptes.

Catàleg de pràctiques transformadores 2024

CLAU MESTRA, HABITATGE COOPERATIU

Forma jurídica:

Cooperativa de treball associat

Ubicació: La Floresta, Sant Cugat

Contacte: info@claumestra.sostrecivic.cat

Descripció:

Clau Mestra és una cooperativa d'habitatge en cessió d'ús a la Floresta, Sant Cugat del Valles. Son 11 unitats de convivència, sòcies de la cooperativa Sostre Cívic.

Pràctiques transformadores

Democràcia interna
Desenvolupament Personal
Finances transformadores.
transformació social
Arrelament territorial
Consum energètic

**No lucre i propietat
col·lectiva.
Autogestió i comunitat
Habitatge assequible i
inclusiu.
Replicabilitat i mercat
social.**

Les cooperatives en cessió d'ús es constitueixen, en essència, sense ànim de lucre, així, són les pròpies persones residents les qui en són propietàries. A més, integren la iniciativa pública i privada en un mercat no especulatiu.

LA RURAL DE COLLSEROLA

Forma jurídica:

Cooperativa

Ubicació: Collserola

Contacte: la

Descripció:

Projecte d'agricultura ecològica en forma de cooperativa que dinamitza la terra i el teixit social de Collserola. A més de la producció d'horta ecològica, que distribueix a famílies, escoles i comerços, porta endavant iniciatives educatives, activitats socio-ambientals i impulsa un projecte d'habitatge rural cooperatiu a Can Ferriol.

Pràctiques transformadores

Sostenibilitat ambiental
Qualitat en el treball
Arrelament territorial

**Dinamitzen la terra i el
teixit social.**

Intercooperen amb un ampli teixit de l'ESS i impulsen, junt amb d'altres col·lectius, projectes com Collserola Pagesa o La Transformadora.

KALABICI

Forma jurídica:

-

Ubicació: Sabadell

Contacte: formacio@lasarria.cat

Descripció:

Kalabici és un espai cooperatiu de ciclologia que treballa per afavorir un sistema de distribució de mercaderies socialment just i respectuós amb el mediambient, oferint segones oportunitats i fent difusió de la seva activitat a través de formacions.

Pràctiques transformadores

Intercooperació
Transformació social
Sostenibilitat ambiental

Kalabici és un espai impulsat per La Sàrria i Biciclot, que promou l'ús de la bicicleta a les nostres ciutats.

Ofereixen tallers de demostració mecànica, cursos de reutilització i cursos per aprendre a anar en bici.

SOM ECOLOGISTICA

Forma jurídica:

Cooperativa de segon grau

Ubicació: Catalunya

Contacte: info@somecologista.org

Descripció:

L'objectiu de Som Ecològica és dissenyar, crear i prestar serveis vinculats a la logística ecològica, impulsant iniciatives que condueixin a la reducció d'emissions, la protecció i millora del medi ambient i la cultura de la sostenibilitat, amb els valors de l'Economia Social i Solidària i proporcionant una millora tècnica i econòmica de les activitats de cadascuna de les sòcies.

Pràctiques transformadores

Intercooperació
Condicions laborals dignes
Transformació social
Sostenibilitat ambiental

**Treballen pel creixement
del sector cicològic i la
pacificació de les nostres
ciutats i municipis.**

Treballen per afavorir un sistema de distribució de mercaderies socialment just i respectuós amb el mediambient.

FUNDACIÓ PATRIMONI NATURAL

Forma jurídica:

Cooperativa de segon grau

Ubicació: Catalunya

Contacte: info@somecologista.org

Descripció:

La Fundació és una iniciativa que treballa per l'entorn natural des de la perspectiva de la preservació del medi i la millora de les condicions dels cossos especials.

Pràctiques transformadores

Democràcia interna
Transparència
Arrelament territorial
Sostenibilitat ambiental

Preservació i millora de l'entorn natural

Preservació i millora de l'entorn natural

- Millora de les condicions dels cossos d'emergència (bombers i ADFs) per afrontar amb més garanties la gestió dels riscos naturals
- Accions per minimitzar les conseqüències dels riscos naturals en la seguretat de la població local

MEL, EDUCACIÓ AMBIENTAL

Forma jurídica:

Associació

Ubicació: Terrassa

Contacte: info@somecologista.org

Descripció:

L'entitat busca la transformació social a través dels seus projectes, amb l'objectiu de generar canvis locals amb impactes globals. Promouen la interculturalitat i l'empoderament juvenil.

Pràctiques transformadores

Intercooperació
Condicions laborals dignes
Transformació social
Sostenibilitat ambiental

**Generar canvis locals amb
impactes globals.**

Caminen cap a un món sostenible, socialment cohesionat i ecofeminista.

Informe i catàleg de pràctiques transformadores 2024

